Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr. 22
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22
Inserate mai primescŭ în Viena Rudolf Mosse Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Henri Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Dannebergs în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mesei, Eckstein Bernat: în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Preţulŭ inserţiunilorŭ; o seria garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LIII.

„Gazeta“ ese în fiă-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., Pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 140. Braşovŭ, Vinerĭ 22 Iunie (4 Iulie) 1890.

Nou abonamentŭ la „GAZETA TRANSILVANIEĬ“.

Cu 1 Iulie 1890 stilŭ vechiu se deschide **nou abonamentŭ**, la care învitămŭ pe toţĭ amicii şi sprijinitorii fóiei nóstre.

Preţulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe trei lunĭ 3 fl. pe şése lunĭ 6 fl., pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România şi străinătate: pe trei lunĭ 10 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe unŭ anŭ 40 francĭ.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria: pe anŭ 2 fl., pe şése lunĭ 1 fl.

Pentru România şi străinătate: pe anŭ 8 francĭ., pe şése lunĭ 4 francĭ.

Abonarea se póte face mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate postale**.

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ şi a arĕta şi posta ultimă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei“.

O cestiune controversată de competenţă.*)

(Articululŭ finalŭ.)

Braşovŭ, 21 Iunie st. v.

Circulara archiepiscopéscă dela 21 Maiu v. 1890 şi apĕrătorii ei vorŭ sĕ feréscă confesiunea romăna gr. or., ca sĕ nu apară ca ceea ce este ea în adevĕrŭ, în puterea autonomiei ce i-a dat'o statulŭ în biserică şi scólă, adecă ca unŭ scutŭ şi o garanţiă a esistinţei neamului românescŭ şi a desvoltării sale religióse, morale şi intelectuale.

Se totŭ provócă cei dela „Telegrafulŭ Românŭ“ la statutulŭ organicŭ alŭ bisericei, dér óre nu tocmai în puterea acestei legĭ fundamentale biserica română gr. or. din Ungaria şi Transilvania este unŭ factorŭ cu drepturĭ de sine stătătóre în acestŭ statŭ? Şi décă are aceste drepturĭ garantate prin legile statului, nu este datorŭ statulŭ la rêndulŭ sĕu de ale respecta? Şi décă nu le respectéză séu le ameninţă în gradulŭ celŭ mai mare prin nouĕle reforme, ce voiesce a le întroduce, nu este în dreptŭ şi nu este datóre biserica de a şi le apĕra?

Metropolitulŭ se plângea în representaţiunea făcută în numele bisericei contra proiectului pentru scólele medii, la 1883, că comisiunea pentru instrucţiunea publică a camerei ungare a aşternutŭ dietei amintitul proiectŭ de lege într'o redactare nouĕ, cu *ignorarea drepturilor de autonomiă şi ale intereselorŭ de naţionalitate, basate pe lege, ale confesiunilorŭ* şi a surprinsŭ astfelŭ pe autorităţile superióre ale bisericei şi pe credincioşii ei, de a cărorŭ părere nicĭ c'au ţinutŭ sémă.

Dér óre de astădată ţinut'a sémă guvernulŭ unguresců de confesiunea română gr. or. şi de drepturile ei, când a redactatŭ noulŭ proiectŭ de lege pentru asilurile de copii?

In ancheta convocată pentru esaminarea şi pregătirea acestui proiectŭ de lege, precum scimŭ, tóte confesiunile au fostŭ representate, *numai confesiunile nóstre românescĭ nu.*

Intrebămŭ acum, nu era de ajunsŭ şi numai acéstă împrejurare, ca sĕ deştepte îngrijirile credincioşilorŭ bisericei şi sĕ îndemne pe membrii sinodului parochialŭ din Braşovŭ de a se adresa cătră Metropolitulŭ, ca împreună cu ceilalţĭ episcopĭ şi cu fruntaşii bisericei sĕ-şĭ ridice vocea pentru apărarea autonomiei bisericescĭ şi scolare?

Insĕ „Telegrafulŭ Românŭ“ este aşa de multŭ obicĭnuitŭ de a nu avé părerile sale independente în asemenĭ grave cestiunĭ, încâtŭ nu vrea sĕ crédă nicĭdecum, că membrii sinodului parochialŭ din Braşovŭ au lucratŭ din propriulŭ îndemnŭ, după cea mai bună a lorŭ convicţiune, ci susţine, că au urmatŭ numaĭ unorŭ „provocărĭ străine bisericei“, că prin urmare au fostŭ puşĭ la cale.

Puţinŭ respectŭ au onorabilii dela „Telegrafulŭ Românŭ“ de demnitatea şi de judecata şi acţiunea independentă a membrilorŭ „celui mai ponderosŭ sinodŭ parochialŭ din archidiecesă!“

Cu desĕvêrşire ridiculĭ se facŭ cei dela „Telegr. Românŭ“ când pretindŭ că numai fóia lorŭ este „competentă“ de a se ocupa de afacerile bisericei gr. or. şi că sinodulŭ parochialŭ din Braşovŭ a comisŭ unŭ „netactŭ“ şi o „imprudenţă“ şi că n'a ţinutŭ sémă de seriositatea lucrului, când şĭ-a publicatŭ „conclusele“ în „Gazeta Transilvaniei“, care este organŭ naţionalŭ şi nu confesionalŭ.

De când e „Telegrafulŭ Românŭ“ mai „competentŭ“ decâtŭ „Gazeta Transilvaniei“ în a tracta afacerĭ bisericescĭ-naţionale? Dela ce autoritate séu corporaţiune recunoscută bisericéscă şĭ-a căpĕtatŭ „Telegr. Rom.“ privilegiulŭ de a fi singurŭ „competentŭ“ în afacerile bisericescĭ şi scolare ale Românilorŭ gr. or?

Nicĭ atuncĭ n'ar puté avé acestŭ privilegiu, când ar fi fóiă oficială séu oficiósă a bisericei. Dér noi scimŭ, că „Tel. Rom.“ nu este nicĭ una, nicĭ alta, ci este o fóiă politică, ca tóte celelalte foi politice române şi se deosebesce de acestea numai prin aceea, că vrea sĕ se gereze cu orĭ-ce chipŭ în faţa lumei ca representantă a bisericei române gr. or. şi că se laudă a fi organŭ „confesionalŭ“.

Nu cumva circularele politice archierescĭ, carĭ se publică în fruntea „Telegrafului Românu“ cu literele din tipografia archidiecesană, îi dau acestei foi dreptulŭ de monopolŭ în ce privesce interesele de viéţă ale bisericei greco-orientale?

Cumcă „Tel. Rom.“, din Sibiiu îşĭ dă în petecŭ şi de astă-dată făcêndŭ la adresa nóstră insinuaţiunĭ ridicule, carĭ suntŭ o marfă vechiă, ce nu mai are trecere înaintea nicĭ unui Românŭ nepreocupatŭ aicĭ la noi, nu ne surprinde de locŭ.

Décă cu tótă „înţelepciunea“ şi „pĕtrunderea“ lorŭ nu s'au gânditŭ la unŭ lucru, afle prea cuvioşii politicĭ dela „Tel. Rom.“, că décă şi dênşii aveau, cum amŭ avutŭ şi noi, vr'unŭ raportorŭ între membrii sinodului parochialŭ din Braşovŭ, „a celui mai ponderosŭ din archidiecesă“, de sigurŭ arŭ fi putută sĕ publice adresa acestui sinodŭ celŭ puţinŭ cu trei ḑile înaintea nóstră şi ar fi putută sĕ'i dea chiar loculŭ de onóre în fruntea fóiei lorŭ.

Dér „Tel. Rom.“ a aşteptatŭ póte sĕ-i cadă mura în gură, dér s'a înşelatŭ, căci chiar de ar fi hotărîtŭ sinodulŭ de a publica adresa sa prin gazete, ceea ce însĕ *nu a făcutŭ*, nu urma ca sĕ-o trimită numai „Telegrafului Românŭ“ şi „Gazeta“ ca o fóiă de ḑi totŭ ar fi publicat'o mai curêndŭ, chiar neavêndŭ raportorŭ specialŭ.

Aceste suntŭ însĕ lucrurĭ cu totulŭ neînsemnate, peste carĭ trecemŭ şi trebue sĕ trecemŭ când e vorba de binele bisericei şi alŭ naţiunei. Căcĭ ce vorŭ ḑice ómenii nepreocupaţĭ şi în adevĕrŭ însufleţiţĭ de marea şi sânta causă, care este în jocŭ, când vorŭ vedé, că şi de aceea se mai cere sĕ se împiedece unŭ lucru bunŭ, pentru că s'a publicatŭ mai întâiu în Braşovŭ şi nu în Sibiiu?

Sĕ ne întórcemŭ la obiectŭ.

„Telegrafulŭ Român“ mai ḑice în articululŭ sĕu:

*) A se vedé n-rii 135, 137, 138 şi 139 ai „Gaz. Trans.“ din anulŭ curentŭ.

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

Impărţirea osîndiţilorŭ.

Din cartea lui *Dostojevski:* „Din amintirile unei case de morţĭ“

Sci, iubite cetitorŭ, de ce trébă-i la noi corpulŭ omenescŭ? Nu sci? Ţi-oiu spune déră eu. Pentru ca sĕ ai în ce sĕ baţĭ, sĕ dai cu bĕţulŭ, gârbaciulŭ.

Când am ajunsŭ eu aicĭ, spatele mele erau numai o rană prinsă pe jumĕtate (scorţósă.) Medicul mi-a ciupitŭ şi de trei orĭ locurile în jurulŭ cărora crescuse carne viă; tóte acestea însĕ nu mi-au ajutatŭ decâtŭ fórte puţinŭ, fiind-că umblarea ostenitóre îmĭ turbură până şi somnulŭ şi astfelŭ nu potŭ sĕ prindŭ putere.

Mĭ-ar plăcea sĕ dormŭ în curtea ostrogului, nu-mĭ pasă, arunce pe mine de ḑece-orĭ atâtea lanţurĭ numai sĕ nu audŭ grozavele văetărĭ şi plânsetele. Erĭ după amédĭ a fostŭ aicĭ adjutantulŭ inspectorului supremŭ, locotenentulŭ Saskin. A cetitŭ lista arestanţilorŭ, carĭ sunt de a se trimite în minele de plumbŭ. Spre marea mea bucuriă şi eu suntŭ între ei. Eskatov, Kulin şi Piatarog îmĭ invidiéză sórtea, fiind-că guvernatorulŭ vré, ca pe dênşii, ca nisce rĕufăcĕtorĭ afară din cale periculoşĭ, sĕ-i ţină pururea înaintea ochilorŭ sĕi. Ḑĕu, că mi-se face milă de bieţii băieţĭ. Mai alesŭ mi-e milă de Kulin, care odinióră era celŭ mai iubitŭ şi mai cinstitŭ în societatea inaltă din Moscva, ér acum în fiă-care Sâmbătă séra înainte de culcare capĕtă câte 12 bice, fiind-că a flueratŭ nisce cântece dintr'o operă francesă. In Mercuria viitóre fiă-care va sci, unde va ajunge, şi décă voiu fi scăpatŭ norocosŭ din visitaţia medicală, întru câtŭ adecă nu mi-se vorŭ observa ranele, în totŭ casulŭ voiu scăpa din ostrogŭ. Suntŭ aicĭ vre-o ḑece arestanţĭ, carĭ fiind-că s'au încercatŭ de repeţite-orĭ sĕ fugă, nicĭ-odată nu vorŭ puté sĕ véḑă lumina ḑilei, dér pentru acésta mereu îşĭ frământă capulŭ, în ce chipŭ sĕ scape, ca sĕ nu mai pótă fi aduşĭ aicĭ. Unulŭ dintre ei, pe ai căruia părinţĭ îi cunoscŭ bine din Petersburg, ca inginerŭ la căile ferate ajunse în Kharkovig, unde unŭ inspectorŭ, care în totŭ loculŭ umbla pe urma lui, a pusŭ mâna pe elŭ.

Rarĭ suntŭ aceia, carĭ facŭ grozava cale fără de ajutorŭ streinŭ, ér acela, care dă fugarilorŭ fiă şi o lingură de apă se pedepsesce cu mórte, cu tóte acestea tinĕrulŭ meu prietinŭ durmia în fiă-care ḑi în patŭ móle şi caldŭ şi nicăirĭ nu era lăsatŭ fără de banĭ.

Locotenentulŭ Saskin căuta pe cineva prin pestriţa societate, fiind-că nu se mulţămì cu consemnările făcute aicĭ, ci îşĭ luà de ajutorŭ lista, ca sĕ constate identitatea persónelorŭ.

E lucru vechiu deja, că pentru banĭ poţĭ căpĕta orĭ ce în ostrogŭ; dér vai aceluia, care-şĭ ascunde, séu işĭ tăinuiesce banii. Pe unulŭ ca acesta îlŭ chinuiescŭ mai tare, ca şi când scie Dumneḑeu, ce mare făcĕtorŭ de rele ar fi.

De bună sémă domnulŭ Saskin a mirositŭ, că şi eu am câţĭva imperialĭ; fiind-că atuncĭ, când am păşitŭ afară din rêndŭ m'a întrebatŭ de ce nu punŭ sub fiérăle mele bucăţĭ de postavŭ? Astfelŭ de bucăţĭ de postavŭ escortatorii noştri le vindeau cu banĭ fórte scumpĭ în decursulŭ drumului, dér tóte aceste ne folosiau fórte puţinŭ, fiind-că îndată ce ajungeamŭ în ostrogŭ streinŭ ne lua numai decâtŭ de sub verigile lanţurilorŭ postavulŭ. In altă ḑi éră îşĭ putea lua omulŭ nou postavŭ. Saskin numai de acésta mi-a pusŭ întrebarea, din care eu am priceputŭ destulŭ.

„De postavŭ n'am lipsă“, i-am rĕspunsŭ, „dér permite-mĭ, domnule, ca peste nópte sĕ rĕmânŭ în curtea ostrogului. Inăuntru nu potŭ durmi de larma cea mare.“

— „Hei, dér bunŭ lucru trebue c'aveţĭ, de chiar şi nóptea sunteţĭ tredĭ“, rĕspunse Saskin. „Acuşĭ o sĕ vĕ cautŭ eu de trébă“.

Ḑicêndŭ acestea, se'ntórse de cătră mine c'o faţă ca şi cum ar fi voitŭ sĕ-mĭ ḑică: „dér nu'mĭ dai banii?“.

Visitaţia medicală de aceea se obicĭnuesce a se face, pentru ca sĕ se pótă hotărî mĕsura pedepsei pentru fiă-care arestantŭ.

Fără de bătaiă nu se póte închipuì pedepsirea vre-unui arestantŭ. Sciu unŭ casŭ, când respectivul a căpătatŭ 3—4000 de bâte în decursŭ de 10—15 anĭ, în dose mai marĭ séu mai micĭ. Totŭ lucrulŭ acesta atêrnă dela guvernatorŭ, care în pedepsirea afacerilorŭ deosebite dispune după plăcerea sa.

De cine móre e cu atâtŭ mai bine, actele procesului sĕu se punŭ în archivă, deşi banii pentru intreţinerea lui îi tragŭ respectivii încă unŭ lungŭ şirŭ de anĭ.

„Totŭ acei individĭ, carĭ ca membri ai parochiei, dela Sf. Nicolae din Brașovŭ, întrunițĭ în sinodŭ parochialŭ, au luatŭ conclusulŭ înaintatŭ în formă de adresă către Metropolitulŭ nostru, ca *Românĭ și ca civĭ ai statului* se puteau întruni într'o *adunare politică*, ca sĕ ia totŭ acelŭ conclusŭ, sĕ'lŭ publice prin diare etc. și nimenĭ nu le puté face nicĭ o împutare, pentru că se folosiau de dreptulŭ celŭ au în statŭ“.

Se vede că „Telegrafulŭ Românŭ“ nu vrea sĕ scie, că esistă o biserică luptătóre aicĭ pe pămêntŭ, care se compune din *cetățenĭ ai statului* și încă *din Românĭ*, ci are în vedere numai biserica triumfătóre, care petrece în cetatea lui Dumnedeu și nu pe pămêntŭ și care de sigurŭ că n'are de a se lupta cu „Kișdedovurile“ d lui Csaky.

Dér sĕ admitemŭ pentr'unŭ momentŭ împreună cu „Tel. Rom.“, că membrii bisericei în sinódele lorŭ trebue sĕ se desbrace de Eulŭ lorŭ, ca Românĭ și cetățenĭ ai statului, și sĕ considere numai Eulŭ lorŭ bisericescŭ: întrebămŭ, este adevĕratŭ, că nimenĭ nu le putea face nicĭ o imputare décă se întruneu „ca Românĭ și ca civĭ ai statului“ într'o adunare politică, ca sĕ ia unŭ conclusŭ în contra proiectului de lege alŭ d-lui Csaky?

Constatat'amŭ deja cu părere de rĕu, că „Telegr. Românŭ“ are o memoriă fórte slabă!

Nu vĕ aducețĭ aminte onorabililorŭ și „ocoșilorŭ“, că la 1883 totŭ acei individĭ ai parochiei sf. Nicolae, cu puține esceptiunĭ, s'au fostŭ întrunitŭ ca „Românĭ și ca civĭ ai statului“ într'o adunare politică și „folosindu-se de dreptulŭ ce'lŭ au în statŭ“ au protestatŭ în contra proiectului de lege pentru scólele medii? Nu vĕ aducețĭ aminte ce s'a întêmplatŭ atuncĭ?

Atuncĭ totŭ „Telegrafulŭ Românŭ“ celŭ cu „competență“ esclusivă, a publicatŭ în fruntea sa circulara politică a Metropolitului Mironŭ cu data de 3 Martie 1883, în care *i-se face grave imputărĭ* întregei preoțimĭ parochiale din archidiecesă, precum si fruntașilorŭ comunelorŭ bisericescĭ, pentru-că au luatŭ parte la acele adunărĭ, pe care le-a numitŭ „tumultuóse“ și „periculóse intereselorŭ naționale bisericescĭ?“

Spunețĭ-ne acuma prea cuviincioșilorŭ dela „Teleg. Românŭ“, că décă primejdiă este pentru biserică când credincioșii ei îșĭ ridică glasulŭ în sinóde, și décă primejdiă este pentru biserică când îșĭ ridică glasul în adunărĭ politice, „ca civĭ ai statului“ în contra încălcărilorŭ celorŭ dela putere, atuncĭ cum și unde sĕ'șĭ mai pótă apĕra biserica drepturile, autonomia și instituțiunile sale?

Dér sĕ terminămŭ.

Primejdia cea mai mare nu este „*situațiunea critică*“, de care ne vorbesce „Tel. Românŭ.“

Situațiunea este critică fără îndoiélă, dér ea devine în adevĕrŭ critică nu prin pretinsa „nesocotință“ a ómenilorŭ, conscii de drepturile și de datoria lorŭ ca bunĭ creștinĭ și Românĭ, ci prin *slăbiciunea* celorŭ din fruntea bisericei. carĭ, în locŭ sĕ caute cu tóte mijlócele de a face sĕ se manifeste cu tăriă drepturile de sine stătătóre ale bisericei, tocmai în aceste momente critice vorŭ sĕ le ascundă sub obrocŭ, și carĭ, în locŭ de a apela la concursulŭ clerului și a poporului spre a salva naționalitatea în biserică, se lapĕdă de ea înaintea falangei dușmane și vorŭ sĕ sugrume vocea poporului, ca acésta falangă sĕ iésă cu atâtŭ mai ușorŭ biruitóre.

In fața acestorŭ acte și a acestei procederĭ trebue sĕ esclamămŭ cu evangelistulŭ:

„Vai vouĕ fariseilorŭ și cărturarilorŭ, carĭ înghițițĭ cămila și strecurațĭ țințarulŭ!“

DIN AFARĂ.

Serbia și Milan.

O telegramă din Belgradŭ presentă posiția lui Milan în Serbia în următórele:

„Fostulŭ rege deja de două lunĭ stă în mare dușmăniă față cu guvernulŭ. Elŭ a voitŭ, ca guvernulŭ sĕ ia energice dispozițiunĭ față cu regina Natalia, și când guvernulŭ i-a refusatŭ acésta, findcă regina Natalia în timpulŭ din urmă s'a purtatŭ fórte corectŭ, Milan șĭ-a datŭ silința a face pe regență sĕ ia posițiă față cu guvernulŭ radicalŭ. Dér regența, care a priceputŭ, că unŭ astfelŭ de pasŭ ar pricinui marĭ pericole, mai bucurosŭ a consimțitŭ cu ministeriulŭ radicalŭ, decâtŭ cu Milan. Dér exregelui nu i-a succesŭ nicĭ încercarea de a câștiga pentru scopurile sale pe Garașanin, care a declaratŭ, că Milan i-a rĕsplătitŭ în modŭ bruscŭ serviciile, ce i-le-a făcutŭ, și decĭ partida progresistă îșĭ va face calea ei. In urma acésta lui Milan nu-i va rĕmâné alta, decâtŭ sĕ părăsésca țéra, în care nu mai are aderențĭ. Dreptŭ dovadă despre nepopularitatea lui în Serbia, totŭ acéstă telegramă aduce faptulŭ, că în țéră se credŭ ca adevĕrate scirile ce le rĕspândescŭ inimicii sĕi, că adecă Milan i-ar fi inspiratŭ lui Kalnoky cunoscutele declarații față cu Serbia, elŭ a făcutŭ pe guvernulŭ ungurescŭ sĕ emită ordinațiunea privitóre la oprirea exportului porcilorŭ sêrbescĭ, pentru ca prin acésta sĕ se producă relații încordate între Serbia și Austro-Ungaria, ér Milan cu ajutorŭ militarŭ austro-ungarŭ sĕ ocupe de nou tronulŭ sêrbescŭ.

Esecutarea lui Panița și pressa rusésca.

Era de prevĕdutŭ, că pressa rusésca îșĭ va ridica vocea în contra esecutărei lui Panița. Așa „Svjet“ din incidentulŭ acesta atacă vehementŭ pe Bulgaria și pe principele Ferdinand. Fóia rusésca numesce esecutarea o *ucidere*. Principele Ferdinand, acestŭ caracteristicŭ representantŭ alŭ Austro-Ungariei, prin călĕtoria sa a arătatŭ pe față, că vré sĕ-șĭ asigureze pielea. Călĕtoria acésta cade tocmai pe timpulŭ când Pórta cumpĕnesce rĕspunsulŭ, ce are sĕ-lŭ dea notei bulgare. Nota acésta este o cutezare órbă și fără de pĕreche din partea usurpătorilorŭ din Sofia. Călĕtoria lui Ferdinand e de a se aduce în legătură cu aceștĭ pașĭ cutezațĭ. Faptele aceste obrasnice n'au nicĭ o însemnătate practică. Cestiunea oriantală va deveni și mai acută, décă Turcia va face unŭ pasŭ greșitŭ, la ceea ce se vede, că se aștéptă binevoitorii lui Coburg din Viena.

Amenințărĭ sêrbescĭ contra Austro-Ungariei.

Relațiile vamale dintre Austro-Ungaria și Serbia devinŭ totŭ mai încordate. „Odjek“, organulŭ partidei guvernamentale, dice cu emfasŭ, că *Serbia e gata de bătaiă*, dér în bătaia acésta nu va fi păgubitŭ poporulŭ sêrbŭ, ci Austro-Ungaria, a cărei lume comercială, prin închiderea graniței sêrbescĭ, ar suferi o grea lovitură, fiindŭ-că Austro-Ungaria este avisată la Serbia.

O telegramă mai nouă din Belgradŭ asigură, că greutățile dela graniță crescŭ mereu. Călĕtoria ministrului Taușanovicĭ va rĕmâné, fiindŭ-că comisia micstă nu se va întruni. Guvernulŭ sêrbescŭ declară, că o împăciuire acum nu mai e de a se aștepta. Guvernulŭ sêrbescŭ va fi nevoitŭ ca pe timpŭ de 5—6 dile sĕ închidă cu desĕvêrșire granița. E mai pe susŭ dér de orĭ-ce îndoiélă, că întorsătura acésta a lucrurilorŭ este urmarea șoptirilorŭ rusescĭ.

SCIRILE DILEI.

Teatru maghiarŭ în Brașovŭ. O surprisă fórte neplăcută — scrie „Kronst. Zeitung“ — i s'a făcutŭ Lunia trecută publicului, care cercetéză teatrulŭ maghiarŭ, împărtășindu-i-se, că priveghitórea ungurésca d-na *Blaha* șĭ-a sistatŭ deodată „cântarea ei fermecătóre“ și a plecatŭ din Brașovŭ, deórece directorului teatrului, *Kömley*, din causa mai multorŭ datorii de mai nainte, 'i s'a secvestratŭ totŭ și așa n'a mai fostŭ în stare a plăti artistei onorarulŭ ficsatŭ în contractŭ. Ne este o enigmă, adauge numita fóiă, cum va puté ajunge acum publiculŭ, care a cumpĕratŭ bilete înainte, sĕ-șĭ recapete banii, carĭ fură secvestrațĭ la cassă. — Acéstă grea enigmă vorŭ fi în stare a o deslega cei dela „Kulturegylet.“

Foile ungurescĭ luândŭ și ele actŭ despre acestŭ scandalŭ, cum îlŭ numesce „Erd. Hrd.“, dicŭ, că prin acésta reputația teatrului ungurescŭ a suferitŭ o pierdere așa de mare, încâtŭ unŭ lungŭ șirŭ de anĭ nu va fi de-ajunsŭ sĕ-o repareze, și că cununa de laurĭ, pe care maghiarimea din Brașovŭ a vrutŭ s'o predé dreptŭ semnŭ de onóre artistei în séra aceea, s'a schimbatŭ deodată într'o cunună de jele pentru afacerea teatrului maghiarŭ în Brașovŭ.

* * *

Arderea steagului negru-galbenŭ. Cetimŭ în „Egyetértes“, că o telegramă din Carlovațŭ (Karlstadt) esplică lucrulŭ astfelŭ: Generalulŭ Reicher a venitŭ în Carlovațŭ, comitatulŭ Zagrabiei, (Agramŭ) pentru ca sĕ visiteze scóla militară de acolo. A trasŭ la hotelulŭ „Fiume“, unde pe balconŭ i-s'a pusŭ unŭ stégŭ negru galbenŭ, care ajungea până la ușa cafenelei din parterŭ. Deodată stégulŭ a luatŭ flacărĭ. O mână necunoscută i-a datŭ focŭ. Cei din cafenea, când au vĕdutŭ flacările, au năvălitŭ afară și au stinsŭ foculŭ. Consiliulŭ comunalŭ s'a întrunitŭ numai decâtŭ. Resultatulŭ întrunirei lui e, că o deputațiune de doi s'a dusŭ la comandantulŭ de corpŭ și în numele orașului a esprimatŭ regretele pentru întêmplarea neplăcută. Autoritatea a ordonatŭ strictă cercetare pentru descoperirea făptuitorului.

* * *

Corulŭ metropolitanŭ din Iași de sub conducerea d-lui *Gavriilŭ Musicescu*, va concerta, precum ni se spune, și în *Lugoșŭ*, ba va cânta și liturgia în biserică, fiindŭ programulŭ astfelŭ întocmitŭ. Avisŭ coriștilorŭ din Bănatŭ!

* * *

Starea sĕmĕnăturilorŭ. Ni-se scrie din Turda: Sĕmĕnăturile pe la noi erau frumóse înainte de rĕcelĭ, acuma după rĕcelĭ însĕ nu promitŭ multŭ. Cucuruzele au împilitŭ, grânele încă au rĕmasŭ îndĕrĕtŭ, ba icĭ colea se ivesce tăciune și rugină. Erburile cu puținŭ suntŭ mai bunișóre, ca în anulŭ trecutŭ. Fênulŭ, ce s'a făcutŭ până acuma printre ploi, nu-i pré bunŭ. Bucatele s'au scumpitŭ: grâulŭ frumosŭ se vinde metreta de litră (à 20 litre) cu 1 fl. 60 cr. și mai bine, ba nicĭ nu se prea capĕtă de vêndare câtŭ s'ar puté trece. Cucuruzulŭ 90 cr., ovesulŭ 75 cr. și mai bine, sĕcara 1 fl. 10 cr.

* * *

Osĕmintele lui Mickievicz s'au ridicatŭ la 27 Iuniu n. cu mare ceremoniă din cimiterulŭ dela Montmorency, unde îșĭ dormŭ somnulŭ de vecĭ mulțĭ refugiațĭ polonĭ. In mormêntŭ erau 4 cosciugurĭ, dintre carĭ unulŭ cu osĕmintele poetului, ér celelalte cu a copiilorŭ și nevestei sale. Sicriulŭ lui Mickievicz astădĭ (Joi) sosesce peste Tirolŭ în Viena, ér de aicĭ va fi dusŭ în Cracovia. La gara de Nord a Vienei deputațiunile reuniunilorŭ polone arangiază o serbare. In sensulŭ programului sĕrbărei va vorbi în numele întregei colonii polone, prințulŭ Czartorisky și apoi representanții reuniunilorŭ polone. Aceștia vorŭ împinge înșișĭ vagonulŭ, în care se află sicriulŭ marelui poetŭ, spre locomotivă. In Cracovia s'au făcutŭ marĭ pregătirĭ pentru acéstă serbare. Mai multŭ de 100,000 persóne și-au însinuatŭ condolențele. Unŭ comitetŭ de țĕranĭ din Wadowic a adunatŭ fire de cereale din tótă Polonia, din care făcêndŭ o mare cunună vorŭ depune-o pe sicriulŭ poetului. Intre alte cununĭ se va pune pe sicriu și una din partea orașului sĕu natalŭ Novogrod. Osĕmintele lui Mickievicz vorŭ sosi la Cracovia în 4 Iulie. La serbare vorŭ lua parte și Polonĭ din America. Cracovia în acea di va fi iluminată. Totŭ privitorŭ la acéstă serbare o scire din Cracovia spune, că agentulŭ diplomatŭ rusŭ din Viena a declaratŭ ministeriului de esterne, că serbarea Mickievicz din Cracovia décă s'ar face în modŭ demonstrativŭ ar atinge neplăcutŭ pe Rusia. In urma acésta din Viena s'a datŭ ordinŭ ca sĕ se încunjure orĭ ce demonstrațiă politică și sĕ nu se întrebuințeze insigniile și marii vulturĭ polonĭ în conductulŭ serbărei. Polonii suntŭ fórte deprimațĭ din causa acestui ordinŭ.

* * *

Focŭ mare. In 25 Iunie, precum se scrie din Oedenburg, în comuna Czirak au arsŭ 70 de case.

* * *

Foculŭ din Ocna-Sibiiului, despre care

Pe timpulŭ domnirei fericitului întru domnulŭ Țarŭ s'a petrecutŭ următórea întêmplare: O anumită teatralistă, Paroskaja, se dice că și-a otrăvitŭ bărbatulŭ și pentru acésta a ajunsŭ prin grațiare prisonieră pe 20 de anĭ în Sachalin. Se înțelege de sine, că nimenĭ în lume n'ar puté sĕ trăéscă 20 de anĭ în Sachalin, și de aceea pentru viéța Paroskajei nimenĭ n'ar fi datŭ nicĭ măcarŭ unŭ acŭ fără urechĭ. După cum s'a adeveritŭ mai târdiu, bărbatulŭ domnei nu numai că n'a muritŭ, ci sănĕtosŭ și în putere fiindŭ înfunda strajnicŭ busunarele bancherilorŭ din Monaco și Monte-Carlo, după-cum se obicĭnuescŭ s'o facă acéstă domnii de pe la noi.

Paroskaja însĕ abia a ajunsŭ în Sachalin, și după câteva lunĭ nu se scie cum și în ce chipŭ, dér destulŭ, că a muritŭ. Până aicĭ tóte ar fi mersŭ în ordine, dér întêmplarea a voitŭ așa, ca într'o di frumósă femeiă și bărbatŭ sĕ se întâlnéscă în Parisŭ. Dómna Paroskaja a apărutŭ de-o dată în pĕdurea Boulognei într'o elegantă trăsură a unui domnŭ rusŭ de înaltă posițiă, ér d-lŭ Paroski stândŭ doi pașĭ departe de trăsură numai decâtŭ și a cunoscutŭ nevasta. Tóte acestea n'ar fi cășunatŭ nicĭ o supărare, dér femeia fiindŭ în credința, că bărbatulŭ ei nu va tăcé, pentru tótă lumea n'ar fi mai rĕmasŭ în Parisŭ.

Paroski a cercetatŭ pe ambasadorulŭ rusŭ și în puține cuvinte i-a spusŭ, că elŭ a fostŭ esilatŭ pe veciă din Rusia, fiind-că unŭ putemicŭ domnŭ cu forța a vrutŭ sĕ ia pe soția lui.

Raportulŭ ambasadorului a ajunsŭ pe o cale óre-care directŭ la mâna Țarului...

„*Paroskaja Katalin Pavlovna*, arestantă, a muritŭ la 9 Ianuarŭ 1870 de aprindere de creerĭ“, raportă guvernatorulŭ din Sachalin.

„*Paroski Paul Pavlovicĭ*, pe care l'a otrăvitŭ nevastă-sa, a muritŭ la 10 Octomvre 1869“, raportă primarulŭ orășenescŭ din Moskva.

Care a fostŭ sfîrșitulŭ nu sciu, — atâtŭ însĕ e sigurŭ, că afacerea provenită din „cele două erorĭ de pénă“ a fostŭ trăgănată până când a muritŭ Țarulŭ. De atuncĭ nime nu mai cercetéză unde și ce s'a făcutŭ pĕrechia Paroski.

(Va urma.)

amŭ vorbitŭ în numĕrulŭ de erĭ, s'a iscatŭ, cum află „Sieb. Tagbl.“, prin aceea, că nisce băieţĭ prinḑêndŭ unŭ şórece, au turnatŭ petroleu peste elŭ, i-au datŭ focŭ şi apoi l'au lăsatŭ sĕ fugă. Părinţii potŭ învĕţa şi de aicĭ sĕ nu lase chibriturile, petroleulŭ ş. a. pe mâna copiilorŭ!

***

Bóle epidemice. Din Turda ni-se scrie, că acolo a începutŭ sĕ graseze *tusa măgărescă*, care între copiiĭ până la doi anĭ seceră şi victime. De asemenea s'a ivitŭ icĭ colea şi bubatulŭ.

Corespondenţa „Gaz. Trans.“

Benicŭ, 18 (30) Iunie 1890.

Abia au trecutŭ 5 lunĭ de ḑile, de când preotulŭ nostru Ioanŭ Nobili a trecutŭ la cele veciníce, şi lipsa de preotŭ în comuna nóstră Benicŭ e fórte simţită, aşa că abia credŭ sĕ fiă cu putinţă, ca parochia nóstră, amĕsuratŭ prescriselorŭ dreptului canonicŭ, sĕ se pótă lipsi de preotŭ în decursŭ de unŭ anŭ de ḑile, prevĕḑutŭ pentru vĕduviă, din causă că de mai mulţĭ anĭ s'au negliatŭ fórte multŭ atâtŭ trebile şcólei, câtŭ şi ale bisericei, aşa că s'ar păré, că parochia nóstră cine scie de câţĭ anĭ n'ar fi avutŭ preotŭ. Afară de acésta ne-a mai osênditŭ Dumneḑeu sĕ avemŭ în mijloculŭ nostru şi vre-o câţiva reformaţĭ, alŭ carorŭ preotŭ — încă până trăia fiă iertatulŭ nostru preotŭ, — participa la înmormêntările creştiniloră de religiunea gr. cat., ba avea îndrăsnélă preotulŭ ungurescŭ a şi *pedica creştinilorŭ românĭ în limba maghiară.*

In faţa acestorŭ împrejurărĭ ar fi de doritŭ, ca organele nóstre bisericescĭ sĕ nu întârḑiă a întreprinde paşii de lipsă pentru a se trimite în acéstă parochiă câtŭ mai îngrabă unŭ preotŭ, care sĕ fiă la înălţimea chiemărei sale preoţescĭ, ca astfeliu sĕ mai eşimŭ şi noi din nămolŭ.

Adevĕratŭ, că în parochia nóstră s'a formatŭ o partidă, care nevrêndŭ sĕ scie de interesele binelui publicŭ, stărue cu orĭ ce preţŭ, ca sĕ se denuméscă de preotŭ unŭ băiatŭ de vre-o 17—18 anĭ. Mĭ-ar plăcé sĕ-mĭ spună însĕ membrii acelei partide, că ce va puté face unŭ băiatŭ fără de lécŭ de pracsă într'o parochiă ca acésta, unde precum se vede din împrejurările de mai susŭ, se cere bărbatŭ espertŭ şi cu stăruinţă de ferŭ, pentru ca lucrurile şcolare şi bisericescĭ neglese sĕ le aducă în ordine.

Pe noi însĕ ne mângăe speranţa, că Escelenţa Sa Prea bunulŭ nostru Părinte Metropolitŭ cu inalta sa înţelepciune va sci resolva şi cestiunea acésta într'unŭ modŭ pe câtŭ se va puté mai mângăitorŭ pentru noi, fiiĭ Sĕi sufletescĭ din parochia Benicului.

Unŭ poporanŭ.

Făgăraşiŭ, 2 Iulie 1890.

In puţine liniamente voiescŭ a aduce la cunoscinţă următórea întêmplare îngrozitóre, ce s'a ivitŭ de curêndŭ la noi în Făgăraşŭ. Şi adecă:

In strada Braşovului, în marginea cimiteriului gr. cat. de cătră drumŭ, este o fântână din care beau aprópe toţĭ locuitorii din aceea stradă, ba chiar şi călĕtorii, fiindŭ apa din ea fórte bună. In acéstă fântână în 1 Iulie st. n. pe la órele 9½ séra o jidovóică, — nevasta maşinistului Waltmann, — a aruncatŭ patru copii şi pe urmă s'a aruncatŭ şi ea. Dintre copii unulŭ ca de 5 anĭ a strigatŭ aşa de tare, încâtŭ l'au auḑitŭ vecinii, carĭ îndată au alergatŭ o scară lungă, pe care unulŭ dintr'înşiĭ s'a scoborîtŭ în fântână şi i-a scosŭ pe toţĭ vii, şi numai nóptea târḑiu copilulŭ celŭ mai micŭ, pe care încă 'lŭ lăpta, a murîtŭ.

In intervalŭ de ½ oră s'a adunatŭ mulţime de ómenĭ din tóte părţile, lucrulŭ adecă s'a petrecutŭ aşa-ḑicêndŭ în publicŭ, şi cu tóte astea audŭ vorbindu-se, că ai lorŭ, adecă Jidovii, ḑicŭ că nu ea ar fi comisŭ fapta acésta, ci alţii, ceea ce însĕ nicĭ-odată nu credŭ, că suntŭ în stare a o constata. Dér cumcă ea şi-a aruncatŭ copiiĭ în fântână şi pe urmă s'a aruncatŭ şi ea, se póte constata cu mai mulţĭ martorĭ; ba chiar copilulŭ celŭ mai mare, după-ce s'a reculesŭ, a spusŭ înaintea multora, că „mama m'a aruncatŭ în fântână“. Apoi şi acela, care i-a scosŭ din fântână spune, că pe nemernica mamă a aflat'o afundându-şĭ copiiĭ în apă, care din întêmplare nu era mare, pentru ca sĕ nu mai iésă de-asupra, ba chiar şi pe elŭ l'ar fi apucatŭ sĕ-lŭ tragă în apă. Afară de asta o femeiă ḑice, că ar fi vĕḑut'o pe ea când şi-a aruncatŭ în fântână copilulŭ celŭ de pe urmă. Dovedĭ destule suntŭ, prin care s'ar puté arăta vinovăţia mamei. Ar trebui ca on. judecătoriă sĕ întreprindă mai curêndŭ paşii necesarĭ în causa acésta, se se ascults martorii şi a nu se lăsa sĕ se mistifice lucrulŭ, după cum se obicînuesce în asemenea casurĭ. **r.**

Condiţiile de primire în scóla şi internatulŭ Associaţiunei.

Pentru primirea în scóla civilă se cere atestatŭ despre absolvirea claselorŭ scólei elementare, séu atestatŭ despre clasa corespunḑĕtóre premergĕtóre dela o altă scólă de categoria scólei civile. In lipsa unui astfelŭ de atestatŭ, primirirea se face pe basa unui examenŭ de primire.

Didactrulŭ e fixatŭ cu 2 fl. v. a. pe lună, şi pentru elevele, ce întră pentru prima dată în acéstă scólă, o taxă de inmatriculare de 2 fl. v. a. Pentru elevele cursului complementarŭ, prevĕḑutŭ în §. 6 din statutŭ, didactrulŭ este de 5 fl. pe lună, şi la prima înscriere taxa amintită de inmatriculare.

Elevele, carĭ voiescŭ sĕ fiă primite în internatŭ, fiă eleve ale scólei civile, séu ale scólei elementare a reuniunii femeilorŭ, au sĕ se insciinţeze de timpuriu, în totŭ casulŭ înainte de începerea anului scolasticŭ, prin părinţĭ séu tutorĭ, la direcţiunea scólei, pentru a se puté face dispoziţiunile necesare. Taxa internatului e de 200 fl. v. a. pe anŭ, plătiţĭ înainte în două séu celŭ multŭ 4 rate. Cărţile trebuinciose, materialulŭ de scrisŭ, de desemnŭ, de lucru de mână, se înţelege, nu suntŭ cuprinse în taxa amintită, ci cheltuelile reclamate in acéstă privinţă se portă de părinţĭ, întocmai precum totŭ de dênşii se portă cheltuelile pentru îmbrăcăminte şi încălţăminte, pentru instrucţiune în musica instrumentală şi în limba francesă.

Taxele pentru instrucţiunea în piano suntŭ de 2 categorii:

a) décă o elevă voesce sĕ ia órele singură, se computĕ, la 2 óre pe sĕptĕmână, taxa de 9 fl. pe lună; décă 2 eleve împreună iau instrucţiune în aceeaşĭ óră, taxa se computĕ, la 2 óre pe sĕptĕmână, cu 6 fl. de elevă; séu:

b) décă o elevă voesce sĕ ia órele singură, se computĕ, la 2 óre pe sĕptĕmână, taxa de 6 fl. pe lună; décă se întrunescŭ 2 eleve în aceeaşĭ óră, taxa se computĕ, la 2 óre pe sĕptĕmână, cu 5 fl. pe lună de elevă. Pentru instrucţiunea în limba francesă, câte 2 óre pe sĕptĕmână, se computĕ pe lună câte 1 fl. de elevă. Tóte taxele se plătescŭ direcţiunii şcolare, care remunerézá pe instructorĭ.

Elevele din internatŭ, afară de scólă, au în fiă-care ḑi anumite óre de conversaţiune în limba francesă, maghiară şi germană. Pe lângă aceea ele se prepară şi-şĭ invĕţă lecţiunile sub conducerea şi cu ajutorulŭ directórei şi a guvernantelorŭ.

Elevele, carĭ vorŭ sĕ fiă primite în internatŭ, mai au sĕ aducă cu sine: 1 ţolŭ pe saltea, unŭ covoraşŭ la patŭ, 2 perinĭ, 4 feţe de perinĭ, o plapomă séu ţolŭ de coperitŭ, 4 ciarşiafurĭ, (lînţolurĭ, lepedee), 6 ştergare, 6 şervete, apoi: cuţitŭ, furculiţă, lingură, linguriţă, perie de dinţĭ, săpunŭ şi 2 pepteni, care tóte rĕmânŭ proprietatea elevei. Afară de aceste schimburile de trupŭ séu albiturile, câte ½ duzină din fiă-care, ciorapĭ coloraţĭ vênĕtŭ închisŭ şi batiste (mărămĭ) câte 1 duzină şi încălţămintea trebuinciósă. Câtŭ pentru toalete nouĕ, părinţii şi tutorii suntŭ consiliaţĭ a nu face de aceste pentru copilele lorŭ, căcĭ pentru a obţiné o uniformitate în îmbrăcăminte pentru tóte internele, acele toalete cu preţurĭ moderate se potŭ face aicĭ prin îngrijirea direcţiunii internatului. Strînsŭ de uniformă se ţinŭ: o haină, două şurţe, în forma unei haine, o pălăriă de iérnă şi una de vară, carĭ necondiţionatŭ au sĕ se facă aicĭ şi carĭ peste totŭ vorŭ costa cam 20—22 fl. v. a.

Doritorii de a avé „Statutulŭ de organisare“ precum şi „Regulamentulŭ internŭ“ alŭ scólei şi „Regulamentulŭ pentru cursulŭ complementarŭ“ le potŭ primi dela direcţiune pentru câte 20 cr. unulŭ. Totŭ dela direcţiune se póte primi pentru 1 fl. şi „Monografia“ scólei, în care, pe lângă istoriculŭ institutului, se află descrisŭ edificiulŭ scólei şi alŭ internatului în tóte amĕnuntele lui.

Sibiiu, 20 Iunie n. 1890.

Direcţiunea
scólei de fete cu internatŭ.

Literatură.

Viéţa municipală la Pompei. Sub titlulŭ acesta a apărutŭ în tipografia Curţii regale din Bucurescĭ unŭ framosŭ şi interesantŭ opŭ, alŭ căruia autorŭ este d-lŭ *Ioanŭ Kalinderu.* Opulŭ conţine unŭ studiu valorosŭ asupra regimului municipalŭ romanŭ şi mai cu sémă a viéţei municipale din anticulŭ oraşŭ Pompei, despre care se scie, că mai bine de 18 seculĭ a statŭ îngropatŭ sub cenuşa Vezuviului, de sub care, în urma vastelorŭ săpăturĭ, succese a fi descoperitŭ până în timpulŭ de faţă cam a treia parte. Deodată cu desgroparea acestei părţĭ a oraşului Pompei, deveni cunoscută şi viéţa provincială din imperiulŭ romanŭ, pe care n'o aflămŭ descrisă cu preciziune în nicĭ una din operele vechilorŭ scriitorĭ latinĭ. Pe basa impresiunilorŭ dobêndite în faţa locului, a diferitelorŭ afişe, ce se potŭ vedé acolo pe păreţii caselorŭ cu privire la alegerĭ, apoi pe basa diferitelorŭ inscripţiunĭ şi publicaţiunĭ ale mai multorŭ bărbaţĭ de specialitate — şi-a compusŭ d-lŭ Kalinderu acestŭ studiu alŭ sĕu, presentândŭ cetitorilorŭ unŭ tablou alŭ viéţei municipale din Pompei, viéţă plină de desinteresare şi de sacrificii, arĕtândŭ pe fruntaşii municipielorŭ întrecêndu-se pentru a lucra cu mai multŭ focŭ şi avêntŭ pentru fericirea micei lorŭ patrie. Prin presentarea acestui tablou, d-lŭ Kalinderu pune în faţa municipielorŭ moderne unŭ minunatŭ modelŭ de imitatŭ.

Opulŭ cuprinde în textŭ diferite desemnurĭ de monumente, medalii, mĕsurĭ de capacitate; felurite facsimile etc. etc. Opulŭ conţine 123 pag. formatŭ mare 8⁰ şi se vinde cu 4 lei esemplarulŭ.

Dela camera de comerciu.

Liferaţiă de traverse pentru calea ferată. Direcţiunea căilorŭ ferate de statŭ reg. ung. voesce a'şĭ asigura cantitatea trebuinciósă de traverse din stejarŭ şi fagŭ pentru anii 1891—1894 pe calea escrierei publice de oferte. Ofertele suntŭ a se preda până la 25 Iulie a. c. n. la departamentulŭ pentru procurare de materiale.

Publicaţiunea referitóre dimpreună cu consemnarea celorŭ de trebuinţă se află pentru informaţiune la biroulŭ camerei de comerţŭ şi industriă din Braşovŭ.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS“.

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta.)

Berlinŭ, 3 Iulie. Principele Bismarck a ḑisŭ cătră membrii societăţilorŭ coloniale germane, că dênsulŭ n'ar fi subscrisŭ nicĭ-odată tractatulŭ colonialŭ, ce s'a încheiatŭ între Germania şi Anglia. Cuvintele lui Bismarck au produsŭ mare sensaţiune.

Belgradŭ, 3 Iulie. Consululŭ sêrbescŭ Marinkovicĭ a fostŭ omorîtŭ în piaţă în Pristina de nisce asasinĭ necunoscuţĭ. Se crede, că motivulŭ asasinatului este unŭ actŭ de rĕsbunare politicŭ.

DIVERSE.

Impĕratulŭ Wilhelm, după cum scrie o fóiă berlinésă, se ocupă din adinsŭ cu învĕţarea limbei rusescĭ. Se ḑice, că împĕratulŭ a făcutŭ progrese aşa de marĭ, încâtŭ e probabilŭ, că la viitórea lui întêlnire cu Ţarulŭ va vorbi rusesce. Impĕratulŭ cetesce în fiă-care ḑi câteva dintre foile rusescĭ şi pricepe ce cetesce aşa, că rarŭ folosesce lexiconulŭ.

Inmormêntarea lui Paniţa. O telegramă din Sofia spune, că Paniţa a fostŭ înmormêntatŭ la 29 Iunie n. în cimiterulŭ orăşenescŭ fiind de faţă nevastă-sa şi câte-va rude de-ale mortului. Inainte de-a fi împuşcatŭ Paniţa a ḑisŭ, că nicĭ odată n'ar fi creḑutŭ, că va fi condamnatŭ la mórte. Pe celŭ mai tinerŭ dintre copii sĕi l'a recomandatŭ îngrijirei naşului sĕu, prinţului Alexandru Battenberg, cu care Paniţa s'a luptatŭ împreună vitejesce şi a câştigatŭ victoria dela Slivniţa. Nevesti-sei i-a permisŭ sĕ se mărite a doua oră. In corpulŭ lui Paniţa s'au aflatŭ 16 glónţe, celelalte în picióre. Inainte de executare era generală credinţa, că Paniţa va fi graţiatŭ; nime nu se gândia la executarea sentinţei. Se ḑice, că împuşcarea lui Paniţa a făcutŭ mare impresiune asupra corpului oficeresc.

Telefonŭ între Parisŭ şi Londra. E probabilŭ, că în celŭ mai apropiatŭ viitorŭ se va conduce telefonŭ între Parisŭ şi Londra.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 3 Iuliu st. n. 1890.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.24	Vênd.	9.27
Argintŭ românescŭ	„	9.20	„	9.24
Napoleon-d'orĭ	„	9.27	„	9.29
Lire turcescĭ	„	10.56	„	10.61
Imperialĭ	„	9.54	„	9.59
Galbinĭ	„	5.45	„	5.50
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	102.—	„	—.—
„ „ 5%	„	99.50	„	—.—
Ruble rusescĭ	„	133.—	„	134.—
Mărcĭ germane	„	—.—	„	—.—

Discontulŭ 6—8% pe anŭ.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 2 Iuliu st. n. 1890.

Renta de aurŭ 4%	102.85
Renta de hârtiă 5%	99.80
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare aurŭ	117.—
dto argintŭ	97.40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de	
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	113.—
Bonurĭ rurale ungare	89.—
Bonurĭ croato-slavone	104.25
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	—.—
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	138.75
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	127.—
Renta de hârtiă austriacă	88.30
Renta de argintŭ austriacă	89.05
Renta de aurŭ austriacă	109 30
Losurĭ din 1860	140.20
Acţiunile băncei austro-ungare	978.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar.	343.75
Acţiunile băncei de creditŭ austr.	304.—
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.52
Napoleon-d'orĭ	9.27½
Mărcĭ 100 împ. germane	57.25
Londra 10 Livres sterlinge	115.52

Editorŭ şi redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

No. 107—1890. 364,3—2

Concursŭ.

Devenindŭ vacantŭ postulŭ de învĕțătóre pentru *lucrulŭ de mână femeescŭ, desemnulŭ liniarŭ și din mână liberă după metodulŭ mai nou probatŭ și adoptatŭ în institutele corĕspundĕtóre publice*, *musica vocală și caligrafiă* la școla civilă de fete cu internatŭ a „Associațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului românŭ“, pentru ocuparea acestuia se escrie concursŭ cu terminulŭ *până la 31 Iulie n. a. c.*

Doritórele de a ocupa acestŭ postŭ au sĕ presente următórele documente:

a) Atestatŭ de botezŭ;

b) documentŭ, că posedŭ pe deplinŭ desteritatea racerută la predarea obiectelorŭ numite mai susŭ;

c) o adeverință autentică în scrisŭ despre tóte studiile pregătitóre pentru acéstă profesiune și despre ocupațiunea de până acum;

d) findŭ limba română limba de propunere, sĕ dovedéscă, că posedŭ deplinŭ acéstă limbă în vorbire și scriere, așa încâtŭ sĕ fiă în stare de a da elevelorŭ tóte esplicațiunile necesare în limba maternă în tóte trei ramurile acestei profesiunĭ cu terminii adoptațĭ în cele mai bune școle profesionale românescĭ pe unde se afiă de acelea.

Cu postulŭ, ce este a se ocupa, suntŭ împreunate următórele emolumente:

a) Salariu anualŭ de fl. 240.

b) întréga întreținere în internatŭ (cvartirŭ, spălatŭ, viptŭ etc.)

Se vorŭ preferi concurentele, carĭ vorŭ dovedi, că suntŭ în stare sĕ instrueze și în gimnastică.

Pentru provederea gimnasticei alésa va primi o remunerațiune separată.

Funcțiunea în anulŭ deântêiu va fi provisoriă, după care aplicarea póte sĕ devină definitivă în condițiunile prevĕdute atâtŭ în legea statului, câtŭ și în statutele și regulamentele internatului.

Renunțarea la acéstă funcțiune, séu demisiunea eventuală, are terminŭ de trei lunĭ.

Din ședința comitetului „Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului românŭ“, ținută în Sibiiu la 23 Iunie 1890.

G. Barițiŭ, președ. Dr. I. Crișianŭ, secretarŭ II.

Nr. 6816—1890. 365,3—2

PUBLICAȚIUNE.

Din partea subscrisului magistratŭ se escrie prin acésta concursŭ asupra ocupărei unui locŭ din fundațiunea lui Iosef Wehrmacher, devenitŭ vacantŭ în institutulŭ orășenescŭ din locŭ pentru infirmĭ.

Competenții, fără considerațiune de confesiune, secsŭ și naționalitate, au de a'șĭ așterne petițiunile subscrisului magistratŭ până în *15 Iulie a. c.*, acludêndŭ conformŭ dispositiunilorŭ fundaționare următórele documente:

1. Unŭ testimoniu estradatŭ de căpitănatulŭ orășenescŭ, vidatŭ de primarŭ și de competentulŭ oficiu parochialŭ, cumcă atâtŭ petentulŭ, câtŭ și părinții, copii și soțulŭ sĕu, suntŭ séracĭ, adecă, că nu posedŭ avere nicĭ mișcătóre, nicĭ nemișcătóre.

2. Atestatŭ de legitimare, cumcă petentulŭ aparține orașului Brașovŭ.

3. Testimoniu fisicalŭ—medicalŭ cumcă petentulŭ în urma defectelorŭ corporale se află în miserie.

4. Atestatulŭ de nascere prin care petentulŭ are de a documenta, că a trecutŭ etatea de 40 anĭ.

Brașovŭ, în 21 Iunie 1890.

Magistratulŭ orășenescŭ.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1890.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ accelle-ratŭ.	Trenŭ accele-ratŭ	Tren de per-sóne	Tren de per-sóne
Viena	3.25	8.—	10.50	
Budapesta	9.25	2.—	7.35	6.10
Szolnok	11.29	4.05	11.07	9.28
P. Ladány	1.07	5.46	1.20	11.58
Oradea-mare	2.24	7.01	3.02	1.51
	2.32	7.11	3.03	2.06
Mezö-Telegd	3.02	7.41	3.48	2.46
Rév	3.33	8.16	4.31	3.40
Bratca			4.54	4.08
Bucia			5.14	4.25
Ciucia	4.26	9.05	5.40	4.51
Huiedin	4.58	9.35	6.22	5.32
Stana			6.38	5.49
Aghiriș			6.59	6.11
Ghirbĕu			7.11	6.28
Nădĕșel	5.49	Trenŭ de pers	7.24	6.44
Clușiu	6.02	10.35	7.39	7 04
	6.12	11.02	7.54	8.30
Apahida	6.27	11 23	8.11	8.55
Ghiriș	7.31	12.42	9.18	10.31
Cucerdea	7.55	1.18	9.49	11.19
Uióra		1.25	9 56	11.27
Vințulŭ de susŭ		1.33	10.02	11.35
Aiud	8.21	1.55	10.22	12.02
Teiușŭ	8.37	2.14	10.39	12.26
	8.42	2.24	10.57	1.18
Crăciunelŭ		2.49	11.20	1.54
Blașiu	9.14	3.02	11.36	2.11
Micăsasa		3.33	12.04	2.49
Copșa mică	9.49	3.48	12.23	3.28
Mediașŭ	10.07		12.39	3.46
Elisabetopole	10.30		1.08	4.27
Sighișóra	11.06		1.50	5.39
Hașfalĕu	11.22		2.06	6.03
Homorodŭ	12.37		3.20	7.51
Augustinŭ			3.56	8.36
Apața	1.26		4.19	9.10
Feldióra	1.47		4.44	9.44
Brașovŭ	2.23		5.20	10.31
	2.33		5.30	
Timișŭ	3.15		6.14	11.23
Predealŭ	3.47		6.45	12.08
Bucuresci	9.30		11 56	

Predealŭ—Budapesta

	Trenŭ accele-ratŭ	Trenŭ de pers.	Trenŭ accele-ratŭ.	Tren de per-sóne
Bucuresci	7.55			4.45
Predealŭ	1.08		4.10	9.12
Timișŭ	1.37		4.50	9.41
Brașovŭ	2.13		5.50	10.17
	2.43	4.—		10.32
Feldióra	3.12	4.44		11.04
Apața	3.32	5.20		11.30
Augustinŭ	3.47	5.47		11.51
Homorodŭ	4 20	6.35		12.27
Hașfalĕu	5.25	8.12		1.35
Sighișóra	5.45	8.47		1.59
Elisabetopole	6.12	9.29		2.32
Mediașŭ	6.33	10.10		2.53
Copșa mică	6.46	10.32		3.13
	6.48	10.42	11.47	3.18
Micăsasa		11.01	12.04	3.33
Blașiu	7 22	11.37	12.32	4.03
Crăciunelŭ		11.52	12.44	4.14
Teiușŭ	7.51	12.23	1.06	4.36
	7.58	1.23	1.30	5.06
Aiudŭ	8.15	1.50	1.54	5.24
Vințulŭ de susŭ		2.20	2.16	5.45
Uióra		2.28	2.23	5.51
Cucerdea	8 45	2.46	2.39	6.08
Ghirișŭ	9.16	3.33	3.15	6.42
Apahida		5.—	4.32	7.52
Clușiu	10.36	5.28	4.53	8.10
	10.48	6.05	5.30	8.30
Nădășelŭ		6.26	5.48	8.50
Ghîrbău		6.42		9.05
Aghireșŭ		6.58	6.11	9.19
Stana		7.24		9.43
B. Huiedin	12.01	7.47	6.43	10.02
Ciucia	12.31	8.27	7.12	10.41
Bucia		8.49		10.56
Bratca		9.08		11.13
Rév	1.10	9.28	7.51	11.32
Mezö-Telegd	1.36	10.04	8.17	12.07
Oradea-mare	2.01	10.41	8.42	12.41
	2.08	11.06	8.47	1.09
P. Ladány	3.31	1.19	10.09	3.03
Szolnok	5 11	3.31	11.51	5.10
Budapesta	7 15	6.35	1.55	8.15
	8.40	6.50	2.25	10.40
Viena	1.40	3.—	7.20	6.05

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuș

	Trenŭ accele-ratŭ.	Trenŭ de pers.	Trenŭ de pers.
Viena	8.—	10.50	3.25
Budapesta	2.—	8.15	9.40
Szolnok	4.20	11.18	1.02
Aradŭ	8.10	3.50	5.27
	Trenŭ omnibus 2.20	4.10	5.50
Glogovațu	2.34	4.22	6.02
Gyorok	3.05	4.46	6.23
Paulișŭ	3.23	4.58	6.34
Radna-Lipova	3.39	5.16	6 52
Conop		5.38	7.17
Bêrzava		5.53	7.33
Soborșinŭ		6.16	8.20
Zamŭ		6.58	8.49
Gurasad.		7.22	9.16
Ilia		7.38	9.32
Branicica		7.54	9.51
Deva		8.14	10.18
Simeria (Piski)		8.43	10.44
Orăștia		9.12	11.14
Șibotŭ		9.34	11.39
Vințulŭ de josŭ		9.56	12.05
Alba-Iulia		10.17	12.26
Teiușŭ		10.44	12.58

Teiuș-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ accele-ratŭ.	Trenŭ de pers.	Trenŭ de pers.
Teiușŭ		12.59	4.51
Alba-Iulia		1.39	5.27
Vințulŭ de josŭ		1.56	5.44
Șibotŭ		2.23	6.06
Orăștia		2.49	6.28
Simeria (Piski)		3.37	7.10
Deva		3.53	7.26
Branicica		4.18	7.48
Ilia		4.43	8.10
Gurasada		4.53	8.21
Zamŭ		5.21	8.48
Soborșinŭ		5.56	9.17
Bêrzava		6.46	9.54
Conopŭ		7.02	10.09
Radna-Lipova	5.49	7.36	10.38
Paulișu	Tr. omnibus 6.06	7.50	10.51
Gyorok	6.24	8.03	11.03
Glogovaț	6.53	8.26	11.27
Aradŭ	7.06	8.38	11.38
	7.45	9.05	12.10
Szolnok	11.51	2.25	4.47
Budapesta	1.55	5.50	7.45
Viena	7.20	1.40	6.05

Simeria (Piski)-Petroșeni

	T. d. p.	T. omn.	T. omn.
Simeria	7.17	11.28	3.50
Streiu	7.54	12.12	4.32
Hațegŭ	8.45	1.08	5.20
Pui	9.39	2.03	6.15
Crivadia	10.37	2.51	7.03
Banița	11.26	3.30	7.43
Petroșeni	12.—	4.02	8.15

Petroșeni-Simeria (Piski)

	T. omn.	T. omn.	T. omn.
Petroșeni	6.05	10.42	4.03
Banița	6.45	11.23	4.49
Crivadia	7.26	11.57	5.24
Pui	8.07	12.33	6.04
Hațegŭ	8.51	1.19	6.43
Streiu	9.41	2.09	7.28
Simeria	10.20	2.47	8.—

Aradŭ—Timișóra

	T. omn.	T. omn.
Aradu	6.18	4.18
Aradulŭ nou	6.40	4.40
Németh-Ságh	7.05	5.05
Vinga	7.33	5.33
Orczifalva	7.56	5.50
Merczifalva	8.14	6.06
Timișóra	9.04	6.50

Timișóra—Aradŭ

	T. omn.	T. omn.
Timișóra	6.30	1.10
Merczifalva	7.23	1.59
Orczifalva	7.49	2.19
Vinga	8.16	2.46
Németh-Ságh	8.37	3.03
Aradulŭ nou	9.09	3.41
Aradŭ	9.25	3.55

Ghirișŭ—Turda

Ghirișŭ	7.40	10.50	3.56	9.30
Turda	8.—	11.10	4.10	9.50

Turda—Ghirișŭ

Turda	6.05	9.40	2.40	8.20
Ghirișŭ	6.25	10.—	3.—	8.40

Sighișóra—Odorheiu

Sighișóra	5.—	11.25
Odorheiu	7.49	1.50

Odorheiu—Sighișóra

Odorheiu	8.40	2.45
Sighișóra	10.52	5.28

Copșa-mică—Sibiiu

	Tr. de p.	T. de p.	Tr. omn.
Copșa-mică	4.05	10.47	7.10
Șeica mare	4.35	11.17	7.43
Lómneșŭ	5.16	11.58	8.27
Ocna	5.47	12 29	8.59
Sibiiu	6.10	12.52	9.23

Sibiiu-Copșa-mică

	Tr. omn.	Tr. de p.	Tr. de p.
Sibiiu	7.35	4.34	9.50
Ocna	8.02	4.58	10.14
Lómneșŭ	8.30	5.25	10.40
Șeica mare	9.05	5.55	11.10
Copșa-mică	9.34	6.20	11.35

Cucerdea-Oșorheiu Reghinulŭ săsescŭ

	Tr. de p.	Tr. de p.	Tr. omn.
Cucerdea	2.55	8.20	2.56
Cheța	3.25	8.50	3.29
Ludoșŭ	3.46	9.11	4.06
M.-Bogata	3.56	9.20	4.15
Iernutŭ	4.33	9.57	4.54
Sânpaulŭ	4.48	10.12	5.10
Mirașteu	5.11	10.35	5.34
Oșorheiu	5.30	10.54	5.35
	5.50	4.58	
Reghinul-săs.	7.25	7.—	

Reghinulŭ săsescŭ-Oșorheiu-Cucerdea

	Tr. omn.	Tr. de p.	Tr. de p.
Reghinul-săs.		8.25	8.—
Oșorheiu		10.—	9.49
	7.24	5.54	10.20
Mirașteu	7.44	6.14	10.39
Sânpaulŭ	8.07	6.37	11.02
Iernutŭ	8.29	6.58	11.23
M. Bogata	9.02	7.28	11.53
Ludoșŭ	9.35	7.41	12.06
Cheța	9.51	7.57	12.22
Cucerdea	10.23	8 25	12.50

Simeria (Piski)-Unied.

	Tr. omn.
Simeria (Piski)	4.—
Cerna	4.21
Uniedóra	4.50

Unied.-Simeria (Piski).

Uniedóra	9.25
Cerna	9.51
Simeria	10.10

Murĕșŭ-Ludoșŭ-Bistrița

	T. omn.
Murĕșŭ-Ludoșŭ	4.—
Țagŭ-Budatelecŭ	6.48
Bistrița	9.59

Bistrița-Murĕșŭ-Ludoșŭ

	T. omn.
Bistrița	1.16
Țagŭ-Budatelecŭ	4.50
Murĕșŭ-Ludoșŭ	7.21

Nota: Numerii încuadrațĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREȘIANU Brașov.